

**Bc. Kateřina Mikešová**

***Jazyky v kontaktu: španělština a původní americké jazyky v historické perspektivě***  
**(posudek vedoucího diplomové práce)**

Diplomantka si zvolila téma, které se pohybuje na pomezí několika disciplín (nejde o práci čistě lingvistickou) a které je na magisterské úrovni velmi náročné, protože vlastní výzkum je vzhledem k povaze věci nesmírně obtížný, nemá-li autor možnost cestovat a zkoumat historický materiál v archivech. Kateřina Mikešová se pokusila s touto výzvou vyrovnat velmi samostatně, nepotřebovala obvyklou pomoc školitele při koncipování struktury a rázu práce.

Předložená práce má logickou, přehlednou strukturu. Po úvodní charakteristice cíle práce jsou v druhé kapitole vymezeny základní sociolingvistické termíny související s problematikou jazyků v kontaktu. Třetí kapitola vysvětluje historii užívání španělštiny v Americe a soustřeďuje se na vybrané aspekty koexistence španělštiny a původních jazyků (zvláštní pozornost je věnována roli tlumočníka). Podstatnou součástí této kapitoly a jedním z klíčových témat práce je podrobná charakteristika teorií vysvětlujících příčiny odlišností americké a evropské španělštiny (indigenistická teorie, andalusistická teorie). Čtvrtá kapitola se zabývá obohacováním španělštiny v oblasti slovní zásoby. V poslední kapitole jsou shrnuty základní závěry práce.

V obecném hodnocení práce musím začít tím, co jsem již zmínil: nejde o téma, které by na úrovni diplomové práce nabízelo příliš možností k výzkumu (proto je podkapitola věnovaná charakteristice metody a metodologie spíše jen popisem struktury práce). Samostatný výzkum témat souvisejících s historickým rozměrem práce by vyžadoval studium materiálů v archivech, jež pochopitelně nesídlí v České republice; výzkum dnešních jazykových důsledků popisovaných jevů zase předpokládá terénní výzkum přímo na místě. Ani jedno v práci nenalezneme, proto je text souhrnem poznatků převzatých ze sekundární literatury. Nutno nicméně dodat, že souhrnem poučeným, zejména tam, kde se jedna výslovně o iberoamerikanistickou problematiku: autorčin výklad je logický, přehledný a odráží dobrou orientaci v sekundární literatuře. Navíc je třeba zdůraznit, že výrazným kladem práce je kultivovanost výkladu a jeho jazykové ztvárnění.

Navzdory výše řečenému se domnívám, že závislost na sekundární literatuře šlo u některých dílčích témat zmírnit. Např. obecné definice termínů v druhé kapitole práce šlo jistě daleko konkrétněji a samostatněji ilustrovat právě na hispanoamerickém světě – ve stávající podobě se charakteristika termínů jeví jako izolovaná, nepropojená s ostatním výkladem. Podobně šlo vlastním přičiněním poněkud rozšířit charakteristiku indigenistických prvků obohacujících španělskou slovní zásobu – přinejmenším šlo předložit bohatší typologii, příp. bylo možné provést materiálovou korpusovou sondu. Na druhou stranu musím pochválit kapitolu věnovanou teoriím vysvětlujícím svébytnost americké španělštiny: autorka sice rovněž vychází z poznatků ze sekundární literatury, ale dobře je zasazuje do jazykového rámce.

Práce je po jazykové i grafické stránce pečlivě připravena, nacházím v ní jen ojedinělé překlepy.

Celkově jsem při hodnocení poněkud rozpolcený. Na jedné straně oceňuji kultivovaný a poučený výklad zajímavých témat, která přesahují rámec jedné disciplíny, takže se do jisté míry ucelenému, čtivému a srozumitelnému výkladu vzpírají. Na druhé straně stojí značná závislost na sekundární literatuře, která vede k tomu, že autorčin osobní přínos spočívá takřka výhradně jen ve zpracování zdrojů.

Po zvážení všech okolností se předběžně kloním k lepšímu hodnocení, totiž k hodnocení *velmi dobře*, a jsem zvědav, do jaké míry autorka u obhajoby přesvědčí komisi o svém osobním přínosu.

V Praze dne 22. 5. 2017

doc. PhDr. Petr Čermák, Ph.D.